

Datum : 5 november 2002
Dienst/sector : WEM/MBS
Registratienummer : 2002WEM003604i

Nummer PS : PS2003WEM04
Commissie: WEM
Portefeuillehouder : Rombouts

Titel : Provinciale bijdrageregeling bodemsanering aan eigenaar- of erfpachterbewoner

Inhoudsopgave

Samenvatting,	pag. 1
Ontwerpbesluit	pag. 5
Toelichting	pag.

Bijlage(n): Bijdrageregeling (ter kennisneming)

Samenvatting (inclusief alternatieve mogelijkheden en communicatie):

De eigenaar of erfpachter van een ernstig verontreinigd perceel dat hoofdzakelijk voor *bewoning* in gebruik is, kan in aanmerking komen voor een overheidsbijdrage in de kosten van bodemsanering. De overheidsbijdrage aan de eigenaar – of erfpachterbewoner (hierna: bewoner) valt buiten de reikwijdte van de Subsidieverordening bodemsanering bedrijfsterreinen provincie Utrecht 2002. Voorgesteld wordt de bijdrageverstrekking aan bewoners te stoelen op de voorliggende “Bijdrageregeling bodemsanering aan eigenaar – of erfpachterbewoner provincie Utrecht 2002” (zie bijlage) of de Subsidieverordening bodemsanering eigen woningen provincie Utrecht 2002 (zie ontwerpbesluit op pagina 5).

Provinciale beleidsvrijheid

Anders dan in bedrijvenregeling bodemsanering, de subsidieregeling voor bedrijfsterreinen, het geval is, heeft de rijksoverheid geen uniforme (model) regeling voor een overheidsbijdrage aan de bewoner opgesteld. De nadere normstelling, waaronder de vaststelling van de hoogte van de overheidsbijdrage en de voorwaarden waaronder de bijdrage kan worden verstrekt, wordt overgelaten aan onder andere het college van GS als bevoegde overheid op grond van de Wet bodembescherming (Wbb). De provinciale beleidsvrijheid wordt hier begrensd door enerzijds het aansprakelijkheidsrecht voor bodemverontreiniging en anderzijds door het budget dat de minister van VROM bij beschikking van 31 mei 2002 aan het college van GS heeft toegekend ter financiering van het meerjarenprogramma Wbb voor de periode 2000 t/m 2004. In deze toegekende bijdrage is een bedrag van € 272.268,= begrepen ter dekking van de voorliggende regeling. Bijdrageverstrekking voor reeds uitgevoerde saneringen is niet mogelijk. Omdat slechts aanvragen om een bijdrage in behandeling worden genomen voor saneringen die nog moeten worden uitgevoerd, wordt het op 31 mei jl. verkregen budget aangewend voor de resterende budgetperiode tot en met 2004.

Aansprakelijkheid, bijdragepercentage en bijdrageplafond

In de door ons vast te stellen ontwerpbeleidsregel “Bijdrageregeling bodemsanering aan de eigenaar- of erfpachterbewoner provincie Utrecht 2002” heeft de sector Bodemsanering een voorstel tot een overheidsbijdrage aan bewoners nader uitgewerkt. Aanvragen om een bijdrage worden op basis van de datum van binnenkomst afgehandeld. Kort gezegd komt deze regeling op het volgende neer. De hoogte van de te verstrekken overheidsbijdrage wordt in percentages van de saneringskosten vermeld.

Voor de bepaling van het bijdragepercentage zijn van belang: (a) de periode van veroorzaking van de ernstige verontreiniging en (b) het tijdstip van verwerving door de eigenaar of erfpachter van de ernstig vervuilde locatie. Het hanteren van deze twee beoordelingscriteria en de verdere uitwerking daarvan in de voorliggende ontwerpbeleidsregel en de subsidieverordening is in lijn met de huidige jurisprudentie over aansprakelijkheid voor bodemverontreiniging. Indien geen sprake is van enige uit de Wbb voortvloeiende aansprakelijkheid van de bewoner ten aanzien van de (sanering van de) bodemverontreiniging, kan een overheidsbijdrage van 95% van de saneringskosten worden verstrekt (zie de tabel behorend bij de bijdrageregeling).

Om de rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te kunnen waarborgen in de uitvoeringspraktijk, zijn in de voorliggende beleidsregel en subsidieverordening tabellen opgenomen aan de hand waarvan per concreet geval het bijdragepercentage in de kosten van onderzoek en sanering worden vastgesteld (zie bijlage resp. ontwerpbesluit artikelen 4 en 5).

De saneringskosten worden geschat op basis van een saneringsplan dat bij beschikking door het college van GS wordt vastgesteld. Aan de bijdrageverstrekking wordt per afzonderlijk geval een bijdrageplafond gesteld van maximaal € 50.000,-. Uiteraard geldt daarbij het uitdrukkelijke budgettaire voorbehoud van voldoende dekking.

Procedure en rechtsvormen

In deze ontwerpbeleidsregel is tevens de procedure beschreven vanaf respectievelijk het vooroverleg, de aanvraag door de bewoner om een bijdrage, de inhoudelijke beoordeling daarvan door de sector Bodemsanering, de beoordeling door de sector van het evaluatierapport van de uitgevoerde sanering, tot en met de daadwerkelijke bijdrageverstrekking.

De bijdrage aan bewoners kan op de navolgende wijzen worden verleend. Bijdrageverlening in de vorm van een *overeenkomst of als subsidie*. Van beide mogelijkheden kan in de praktijk gebruik worden gemaakt.

Overeenkomst

Voorgesteld wordt om de overheidsbijdrage aan de bewoner bij overeenkomst vast te leggen, indien de bodemsanering in opdracht van de provincie worden uitgevoerd met een verplichte financiële bijdrage van de bewoner. Het vastleggen van de wederzijdse rechten en plichten in een overeenkomst biedt in de voorliggende situatie mogelijkheden tot het leveren van maatwerk. Teneinde de uniformiteit in de voorwaarden waaronder de sanering wordt uitgevoerd te vergroten ontwikkelen wij een standaardcontract . In deze financieringsovereenkomst worden de wederzijdse rechten en plichten e.d. tussen de provincie en de bewoner vastgelegd.

Subsidie

Wordt de bodemsanering uitgevoerd in opdracht van een bewoner, dan kan hem een bijdrage in de vorm van een subsidie worden verstrekt. Omdat het verstrekken van subsidies gebaseerd moet zijn op een wettelijke grondslag is de voorliggende Subsidieverordening bodemsanering eigen woningen provincie Utrecht 2002 opgesteld (zie ontwerpbesluit). Verordeningen worden door u vastgesteld. De daadwerkelijke uitbetaling van de subsidie zal overigens plaatsvinden, indien de bewoner door middel van een evaluatierapport van de uitgevoerde sanering kan aantonen dat hij de sanering conform het door het college van GS vastgestelde saneringsplan heeft uitgevoerd.

criterium

De keuze voor overeenkomst of subsidie is primair ter beoordeling aan de provincie. Als criterium geldt de (mate) van complexiteit van onderzoek en/of sanering. Als het bijvoorbeeld gaat om een geval van ernstige grond – en grondwaterverontreiniging, waarvan het verontreinigde grondwater zich verspreid heeft naar naastgelegen percelen, dan achten wij het doelmatiger dat onderzoek en sanering, inclusief nazorg in opdracht van de provincie worden uitgevoerd met een verplichte bijdrage van de bewoner op wiens perceel zich de oorzaak van deze verontreiniging zich bevindt
Betreft het louter een grondsanering op een enkel perceel, dan wordt gekozen voor uitvoering door de bewoner met een provinciale subsidie.

Financiering, aanvullend provinciaal budget en communicatie

In de voorliggende ontwerpbeleidsregel is voorts aangegeven uit welke budgetten de uitvoering van deze bijdrageregeling (subsidie en overeenkomst) aan bewoners wordt gefinancierd. Per budgetperiode van vijf jaar (meerjarenprogramma Wbb) wordt bij het ministerie van VROM een budget aangevraagd waaronder begrepen een bepaald bedrag ter financiering van de voorliggende regeling. In het meerjarenprogramma Wbb tot en met 2004 is hiervoor een bedrag van € 272.268,= verkregen.

Na vaststelling van deze bijdrageregeling zullen de milieudiensten, gemeenten, milieukundig adviseurs en aannemers hiervan op de hoogte worden gesteld. Daartoe zal een communicatieplan worden opgesteld.

Evaluatie

De uitvoering van deze provinciale medefinancieringsregeling zal voor 31 december 2004 worden geëvalueerd op transparantie, uitvoerbaarheid en eenduidigheid.

Ontwerp-besluit

Verordening van provinciale staten van Utrecht van 2002 tot subsidiëring van bodemsanering door bewoners (Subsidieverordening bodemsanering eigen woningen provincie Utrecht 2002)

Provinciale staten van Utrecht;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 2002, nr.;

Gelet op artikel 145 van de Provinciewet;

Besluiten:

Artikel 1

1. Gedeputeerde staten kunnen subsidie verstrekken voor bodemsanering
 - a. door eigenaars of erfpachters
 - b. van grond waarop zij wonen.
2. De subsidie kan worden verstrekt in de kosten van het verzamelen van de gegevens en van het verrichten van de werkzaamheden, bedoeld in de artikelen 28, 38 en 39 van de Wet bodembescherming.
3. De Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 1998¹ is van toepassing.
4. Deze verordening is niet van toepassing in gevallen van ernstige verontreiniging als bedoeld in artikel 48 van de Wet bodembescherming. In die gevallen kunnen gedeputeerde staten een overeenkomst met de eigenaar of erfpachter sluiten.

Artikel 2

1. Geen subsidie wordt verstrekt indien:
 - a. de grond mede voor de uitoefening van bedrijf of beroep wordt gebruikt;
 - b. het een geval van ernstige verontreiniging betreft waarvan de bron is gelegen op een in gebruik zijnde en blijvend bedrijventerrein of
 - c. recht bestaat op een overheidsbijdrage krachtens een andere regeling.
2. Indien de verontreiniging een groter gebied betreft dan de grond van de aanvrager, wordt slechts in bijzondere gevallen subsidie verstrekt, onverminderd het eerste lid.

Artikel 3

De subsidie is ten hoogste € 50.000,-.

Artikel 4

De subsidie is een percentage van de in artikel 1, tweede lid, bedoelde kosten zoals hierna aangegeven:

- a. indien 80 % of meer van de verontreiniging is veroorzaakt voor 1 januari 1975 en de grond is verworven:

1 ^e voor 1 januari 1975:	95,
2 ^e tussen 1 januari 1975 en 1 januari 1987:	90,
3 ^e tussen 1 januari 1987 en 1 januari 1995:	75,
4 ^e na 1 januari 1995:	65;
- b. indien de verontreiniging geheel is veroorzaakt voor 1 januari 1987 en voor minder dan 80 % voor 1 januari 1975, terwijl de grond is verworven:

1 ^e voor 1 januari 1975:	35,
2 ^e tussen 1 januari 1975 en 1 januari 1987:	35,
3 ^e tussen 1 januari 1987 en 1 januari 1995:	25,
4 ^e na 1 januari 1995:	10;
- c. indien de verontreiniging geheel is veroorzaakt voor 1 januari 1995, voor enig gedeelte na 1 januari 1987 en voor minder dan 80 % voor 1 januari 1975, terwijl de grond is verworven:

1 ^e voor 1 januari 1975:	25,

¹ Prov. blad 1997, 37, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 25 februari 2002, prov. blad 9.

2 ^e tussen 1 januari 1975 en 1 januari 1987:	25,
3 ^e tussen 1 januari 1987 en 1 januari 1995:	25,
4 ^e na 1 januari 1995:	10;

d. indien de verontreiniging geheel of gedeeltelijk is veroorzaakt na 1 januari 1995: 10.

Artikel 5

Indien aan een of meer van de volgende voorwaarden niet wordt voldaan:

- a. de aanvrager was bij de verwerving van de grond niet bekend met de verontreiniging;
- b. de aanvrager heeft het recht op de grond verkregen van een eigenaar of erfpachter die eveneens op die grond woonde;
- c. de verontreiniging is niet veroorzaakt door een onrechtmatige daad van de aanvrager zelf of van iemand met wie hij een duurzame rechts- of andere relatie heeft of heeft gehad;
- d. de verontreiniging is niet verrekend bij de koopprijs voor de grond;

worden in de volgende in artikel 4 bedoelde onderdelen de percentages als volgt verlaagd:

in onderdeel a, 3^e: van 75 naar 35;

in onderdeel a, 4^e: van 65 naar 25;

in onderdeel b, 3^e: van 25 naar 10;

in onderdeel c, 3^e: van 25 naar 10.

Artikel 6

1. De aanvraag gaat vergezeld van een melding als bedoeld in artikel 28 van de Wet bodembescherming.
2. De begroting, bedoeld in artikel 10, tweede lid, onder b, van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 1998, houdt geen andere kosten in dan die, bedoeld in artikel 1, tweede lid, of geeft duidelijk aan in hoeverre de kosten wel en niet rechtstreeks op de daar bedoelde activiteiten betrekking hebben.
3. Totdat het subsidieplafond is bereikt, vindt de beslissing op de aanvragen plaats in volgorde van binnenkomst.

Artikel 7

Deze verordening treedt in werking met ingang van

Artikel 8

Deze verordening wordt aangehaald als: Subsidieverordening bodemsanering eigen woningen provincie Utrecht 2002.

Voorzitter,

Griffier,